

EuroPsy

Avrupa Psikoloji Sertifikası
EuroPsy Uygulama Kılavuzu

Eylül 2010

EuroPsy Uygulama Kılavuzu

Giriş

EuroPsy, EFPA (Avrupa Psikoloji Dernekleri Federasyonu Genel Kurulu) tarafından psikolojide profesyonel eğitim ve çalışma standardı olarak kabul edilmiştir, ve EFPA tarafından “profesyonel bir kimlik belgesi” olarak kullanılacaktır. EFPA’ya üye bir ülkedeki EFPA Üye Derneği, o ülkede EuroPsy’ın uygulanmasında kilit bir role sahiptir. Bu kılavuzun amacı EFPA Üye Derneklerine, EuroPsy’ın uygulanmasına hazırlanmak ve kendi ülkelerinde EFPA tarafından tanınan EuroPsy Sertifikasını verebilmek için destek olmaktır.

1. Avrupa Ödüllendirme Komitesi (AÖK)

EFPA Yönetim Kurulu, Avrupa Ödüllendirme Komitesi’ni 2009 yılının Kasım ayında belirlemiştir (isimler için bu Uygulama Kılavuzu’nun sonuna bakınız). Avrupa Ödüllendirme Komitesi (AÖK), EFPA adına EuroPsy Sertifikası verme yetkisi almak için yapılan ulusal başvuruları değerlendirmek, EuroPsy ile ilgili düzenlemeleri değerlendirmek ve geliştirmekle sorumludur. EuroPsy sertifikası verme yetkisi alabilmek için, ulusal Üye Derneğin, o ülkedeki uygulama planının tüm detaylarını içeren bir başvuruyu AÖK’nin onayına sunması gerekir. Başvuru, bu Kılavuzun Ekler bölümünde belirtilen bilgileri de içermelidir.

AÖK, Üye Derneğin Ulusal Ödüllendirme Komitesi ile birlikte çalışarak EuroPsy standartlarına ulaşmalarına yardımcı olacaktır.

2. EFPA Üye Derneği (ÜD)

Üye Derneğin (ÜD) bir dizi sorumluluğu vardır. Bu sorumluluklardan biri, ülkedeki psikologların temsil edilmesidir. Birden çok psikologlar derneği olan ülkelerde, EuroPsy uygulaması için tüm dernekleri içeren bir ortamı sağlamak amacıyla, ülkede federal ya da “şemsiye” bir yapı oluşturulması için her türlü çaba gösterilmelidir.

3. Ulusal Ödüllendirme Komitesi (UÖK)

EuroPsy sertifikası verme yetkisi için hazırlanırken ÜD’in yapması gereken en önemli görevlerden biri, bir Ulusal Ödüllendirme Komitesi’ni aday göstermektir. EuroPsy Kurallarının, 16.Maddesine göre:

‘Ulusal Ödüllendirme Komitesi, bir Başkan ve 4-8 üyeden oluşur. Bu üyeler, 4 yıla kadar uzayabilen ve bir kere yenilenebilen dönemler için atanırlar. Ulusal Ödüllendirme Komitesi üyeleri, o ülkede psikolojinin profesyonel çevrelerini temsil eder; sahada çalışan psikologlar ile üniversitelerde psikoloji eğitiminde görev alanlar arasında denge sağlar’

Daha önce belirtildiği gibi, Ulusal Ödüllendirme Komitesi bir ülkedeki psikologları olabildiğince temsil etmelidir. O ülkedeki EuroPsy uygulamalarından bu Komite sorumlu olacaktır. Ulusal Ödüllendirme Komitesi’nin, Avrupa Ödüllendirme Komitesi(AÖK) tarafından onaylanması gerekir.

EuroPsy Kurallarının 17. Maddesine göre, Ulusal Ödüllendirme Komitesi'nin sorumlulukları şunlardır:

- a) Tüm işlemlerini Avrupa Ödüllendirme Komitesi'nin onayına sunmak
- b) Bir adayın profesyonel yeterlilik için sunması gereken belgeleri ve koşulları belirtmek
- c) Mevcut durum itibariyle onaylı akademik psikoloji eğitimi müfredatının ve ilgili mezuniyet derecelerinin bir listesini hazırlamak ve yayınlamak
- d) Yüksek öğrenim kurumlarına onay için gerekli olan koşulları bildirmek
- e) Süpervizörler tarafından yapılacak olan yeterlilik değerlendirme için bir kılavuz hazırlamak
- f) Profesyonel etik konusunda adayların imzalayacağı bir form hazırlamak
- g) İdari işlemler için adaylar tarafından ödenecek ücreti belirlemek
- h) EuroPsy için yapılan her bireysel başvuru hakkında bir karara varmak; EuroPsy Sertifikasını vermek veya başvurunun olumsuz sonuçlanmasının sebepleri hakkında adayı bilgilendirmek
- i) EuroPsy Sertifikasını psikolog bireylere vermek
- j) EuroPsy Sertifikası alan psikologların kaydını tutmak
- k) Tüm başvuru materyallerinin 15 yıl boyunca arşivini tutmak
- l) Avrupa Ödüllendirme Komitesi'ne sunulmak üzere yapılan aktivitelerin yıllık bir raporunu hazırlamak
- m) Yılda bir kez düzenlenen Ulusal Ödüllendirme Komitesi Başkanları toplantısına katılmak ve ilgili bilgileri paylaşmak
- n) Ülkede psikologların profesyonel yeterliliklerini tanıma yetkisi olan birimlere danışmanlık eden bir organ olarak işlev görmek

Buna ek olarak, UÖKşunlara ihtiyaç duyacaktır:

- Gerekli standartları belirlemek ve itirazları değerlendirmek için Ulusal Üye Derneğin Danışma ve İtiraz Komitesi ile iletişim kurmak (Madde 27-30)
- Avrupa Kayıt Defteri için doğru bilgileri sunmak
- İlgili durumlarda, Özel Uzmanlık Sertifikaları uygulaması için alt komiteler kurmak
- Veri koruma kanunları, bunların ulusal veri tabanına ve Avrupa Kayıt Defteri'ne yansımaları ile ilgili ulusal mevzuata açıklık getirmek. EuroPsy Sertifikası ve başvuru formu, adayın, isminin Kayıt Defterinde yer almasını onayladığını belirten bir ifade içermelidir.

UÖK üyeleri, 4 yıllık bir dönem için atanırlar ve üyelikleri bir kez yenilenebilir. Devamlılığın sağlanması ve yeni üyelerin alıştırılması hedefleri doğrultusunda, yeni atamaların aşamalı olarak yapılması önerilir; örneğin her yıl komitenin bazı üyeleri değişebilir. Ancak bu uygulama, UÖK'nin ilk döneminde mümkün olmayabilir ya da tercih edilmeyebilir.

4. EuroPsy İrtibat Kişisi

EuroPsy sertifikasını vermek için, Üye Derneği (ÜD) “EuroPsy İrtibat Kişisi” olarak görev yapacak bir isim belirtmelidir. Bu kişi, ulusal ÜD personelinin biri olabilir. Bu kişi, EuroPsy ile ilgili olarak EFPA Genel Merkezi ve ulusal ÜD ile irtibatı ve iletişimi kurmakla sorumlu ilk sıradaki kişidir. EuroPsy irtibat kişisi, EFPA Genel Merkezi'nin rutin işlemlerle ilgili irtibat kuracağı kişi olacaktır.

5. EuroPsy Kurallarının ve Eklerinin Ulusal Dile Çevrilmesi

Çeviri, elektronik formatta ya da kâğıt üzerine basılmış olabilir. Fakat en önemli nokta, çevirinin ulusal EuroPsy web sitesinde bulunmasıdır. Kullanılan terminoloji karmaşık olduğundan, çeviri süreci yetkili ve lisanslı bir çevirmen tarafından yapılmalıdır (bu mümkün değil ise, “geri çeviri” yöntemi kullanılır). Bir kavramın anlamına ilişkin belirsizlik varsa, kavramın İngilizcesi kullanılmalıdır.

6. Ulusal EuroPsy Web sitesi

EFPA Üye Derneği, EuroPsy için bir web sitesi kurmalıdır; bu site, kendi web sitelerinin bir parçası ya da ayrı bir site olabilir. Ulusal web sitesi, URL'sinde (örn., web adresinde) EuroPsy ismini içermelidir. Bu site, EFPA, EuroPsy ve ulusal ÜD'nin logolarını ve EFPA, EuroPsy ve EFPA Üye Derneği web sitelerine ulaşılacak linkleri de içermelidir. EuroPsy web sitesinin adresi, mümkünse, Psikoloji Bölümlerinin ve diğer ulusal kuruluşların web sitelerinde yer almalıdır. Bu web sitesi, EuroPsy'nin ne olduğunu, avantajlarını, başvuru sürecini açıklamalı, gerekli belge ve adresleri içermelidir. EuroPsy web sitesi, mümkünse, o ülkede EuroPsy sertifikasına sahip olan psikologların isimlerini de içermelidir. EFPA'nın EuroPsy web sitesinde bir Sıkça Sorulan Sorular listesi bulunmaktadır. Bu liste, yerel dile çevrilerek ulusal web sitesinde de yer alabilir. Sıkça Sorulan Sorular, EFPA EuroPsy web sitesi ile daima uyumlu olmalıdır.

7. Ülkedeki Üniversitelerle İlişkiler

EFPA Üye Derneği, EuroPsy'nin koşulları ve EuroPsy Sertifikasını ülkeye getirme niyeti hakkında o ülkedeki üniversiteleri bilgilendirmelidir. Psikoloji Bölümleri, EuroPsy web sitesinin adresini kendi web sitelerine eklemek ya da öğrencilerini EuroPsy konusunda bilgilendirmek isteyebilirler. Her ülkede Ulusal Ödüllendirme Komitesi, o ülkenin psikoloji programlarını inceler ve bu programların EuroPsy kriterlerine ne derece uyduğunu saptar.

8. Başvuru Süreci

a. EuroPsy başvuruları için çağrı

Çağrı, e-postalar, web siteleri, EuroPsy web sitesine yönlendiren linkler, konferanslarda yapılan sunumlar, dergilerdeki yayın ve reklamlar, haber postaları, fakülteleri ve öğrencileri bilgilendirme yoluyla yapılabilir.

b. Başvuru

İngilizce formlar, EFPA EuroPsy web sitesinden indirilebilir. İngilizce ve ulusal dile çevrilmiş formlar, ulusal web sitesinden indirilebilir. Başvurularda imza bulunması için başvurular yalnızca posta yoluyla alınabilir.

Formlar:

- Ulusal dile çevrilmiş olan Sertifika başvuru formu. Bu form, adayın isim ve adresinin web sitesinde yer almasına onay verdiğiine ilişkin bir ifade içermelidir.
- Ulusal dile çevrilmiş olan süpervizyon altında yapılan çalışmaları değerlendirme formu
- Etik ilkelere bağlılık formu

c. Ücretin ödenmesi

Bireysel başvurular ile birlikte kayıt ücreti de (ulusal ücret + EFPA ücreti) ödenmelidir.

d. Ön eleme

Ön eleme (başvurunun eksiksiz olduğunun belirlenmesi), EuroPsy irtibat kişisi tarafından yapılmalıdır.

Eksiksiz olan başvurular değerlendirme için UÖK'ne yönlendirilir.

UÖK'nın, bireysel başvuruları değerlendirmek için açık ve şeffaf kriterleri olacaktır.

Değerlendirme sonucunda aşağıdaki seçeneklerden birisi gerçekleşir:

- ✓ Kabul etme
- ✓ Başvurulardan farklı şekilde (alandan) kabul etme
- ✓ Reddetme, daha fazla bilgi isteme (Madde 24 kriterlerine göre)
- ✓ Reddetme

Reddetme sebepleri şunlardır:

- Başvurunun kriterleri karşılamaması (eksik form, çalışma süresinin yeterli olmaması)

- Yeterlilik alanının uygun bulunmaması (başvuruda yeterlilik alanının belirtilmemesi, başka alanların önerilmesi)

Geri Bildirim

EuroPsy sertifikası verilmeyen aday, başvurusunu takiben 13 hafta içinde UÖK'den reddedilme sebeplerini açıklayan detaylı bir geri bildirim almalıdır. İtiraz koşulları Madde 27-30'da belirtilmiştir (Etik meseleler konusunda UÖK, Üye Derneğin Etik Komitesi ile işbirliği yapmalıdır).

9. EFPA Genel Merkezi ile İletişim

UÖK, EuroPsy sertifikasını almaya hak kazanan psikologla ilgili detayları ve ödeme yapıldığına dair belgeyi EFPA Genel Merkezi'ne gönderir. EFPA Genel Merkezi, bir Avrupa Kayıt Defteri numarası verir ve sertifikaya veritabanından ulaşılmasını sağlar.

a. Avrupa Kayıt Defteri'ne Giriş

Adayın adı ve diğer bilgileri UÖK irtibat kişisi tarafından kayda girilir. Kayda giriş ile ilgili koşullar EuroPsy Kurallarının 3. Maddesinde belirtilmiştir.

b. Sertifikanın Verilmesi

UÖK, EFPA Genel Merkezi ödemeyi Avrupa Kayıt Defteri'ne girdikten sonra, Sertifikayı verir. Kayıt numarası ve sertifika veri tabanı üzerinden ulaşılabilir olduğunda, UÖK'ne e-posta ile haber verilir. Sertifika bir Avrupa Kayıt Defteri numarası içerir. Bu numara, Avrupa Birliği üye ülke listesi, bir rakam serisi ve düzenlenme tarihini içerir (NL-003025-201009, GB-000522-201102).

c. Avrupa Kayıt Defteri'nin Korunması

Avrupa Kayıt Defteri, yeni psikologlar kaydolduğunda ya da bir psikologun üyelikten çıkartılması gerektiğinde UÖK tarafından güncellenmelidir. Sertifikanın yenilemesi için, son kullanma tarihinden en az 6 ay önce, EuroPsy irtibat kişisi ilgili psikologa haber vermelidir, böylece gerekli tüm belgelerin hazırlanması için zaman tanınmış olur.

d. UÖK'nin AÖK için Rapor Hazırlaması

UÖK, yılda bir kez AÖK'ne verilmek üzere yazılı bir rapor hazırlamakla ve yılda bir kez Brüksel'de düzenlenen AÖK/UÖK toplantısına bir temsilci (Başkan) göndermekle yükümlüdür.

Yıllık rapor şu bilgileri içermelidir:

- Ulusal Ödüllendirme Komitesi'nin üyeleri ve toplantı tutanakları
- Başvuru sayıları ve sonuçları, geçici düzenlemeler yapılmış olan başvuru sayıları ve diğer ilgili istatistikler

- Vaka hukuku (case law) hakkında bilgi (ilgi çekici bireysel vakalar)
- Üniversitelerle ilişkiler ve EuroPsy’ın etkisi
- Özel Uzmanlık Sertifikaları ile ilgili hazırlıklar
- Ülkede o yılki EuroPsy süreci ile ilgili değerlendirmeler ve düşünceler

10. AÖK Üyeleri (Mayıs 2023)

Rosaleen McElvaney - Başkan (İrlanda)

Peeter Pruul (Estonya)

Sara Bahia (Portekiz)

Anja Podlesek (Slovenya)

Nady Van Broeck (Belçika) –Psikoterapide U-AÖK başkanı ve bağlantı kişisi olarak

Per Straumsheim (Norveç) –Endüstri&Örgüt Psikolojisinde U-AÖK başkanı ve bağlantı kişisi olarak

EKLER

EUROPSY SERTİFİKASI VERME KONUSUNDA YETKİLENDİRİLMEK İÇİN BAŞVURUNUN İÇERMESİ GEREKEN BİLGİLER

Kontrol Listesi

A. Ulusal Ödüllendirme Komitesi

1. UÖK üyelerinin isimleri ve profesyonel özgeçmişleri (CVleri)
2. İlgili durumlarda, UÖK'nin Özel Uzmanlık Sertifikalarından (şu an için bu yalnızca Psikoterapi ile ilgilidir) sorumlu alt komitelerinin isim ve profesyonel özgeçmişleri, ve bu özel alt komitelerin UÖK ile birlikte çalışma biçimi
3. UÖK'nin ülkedeki psikologları temsil etme biçimi, örneğin çok sayıda psikologu temsil eden birden çok derneğin olduğu durumlarda
4. UÖK'nin planlı etkinlikleri (toplantıların sıklığı, türü vb.)

B. Ulusal Bağlam

5. Ulusal psikologlar derneği (EFPA Üye Derneği) ile ve bu derneğin ülkedeki psikologların eğitiminde oynadığı rolle ilgili kısa bir betimleme
6. Ülkedeki psikologların eğitimleriyle ilgili betimleme
  - a. Sisteme genel bakış
  - b. Verilen diploma ve yeterlilikler
  - c. Yüksek lisans seviyesine kadar psikoloji eğitimi veren üniversitelerin sayısı
  - d. Konuyla ilgili psikoloji bölümlerinin bir listesi (isteğe bağlı)
7. Mesleğe giriş için gereken süpervizyon altındaki pratik uygulama ile ilgili düzenlemelerin betimlenmesi (şu anki düzenlemeler veya süpervizyon ile ilgili planlar olabilir)
8. O ülkede psikolog lisansı için belirlenen yasal ve ilkesel düzenlemelerin özeti ve "yetkili kurumun" ismi
9. O ülkede veri korumayla ilgili düzenlemelere ilişkin bir betimleme

C. Kurallar ve Formlar

10. EuroPsy Kurallarının ulusal dile çevrilmesi ve ulusal EuroPsy web sitesinde yer alması (İngilizce versiyonu kullanıldığında bu gerekli değildir)

D. Uygulama Planı

11. EuroPsy'la ilgili bilgilendirmeyi sağlamak ve EuroPsy'ı faaliyete geçirmek için yapılan planlar. Bu planlar şunları da içermelidir:
  - a. Bilgilendirme stratejisinin planı
  - b. Ulusal dilde hazırlanan ulusal EuroPsy sitesinin detayları ve web adresi
  - c. EuroPsy başvuru formunu ve süpervizyon değerlendirme formunu içeren EuroPsy formları. EuroPsy şablonu kullanılmalıdır.

12. UÖK'nin çalışma planı ve aşağıdakiler için yaptığı düzenlemeler:
  - a. Genel bilgi (örn., çalışma şekli, toplantı sıklığı vb.);
  - b. Müfredat değerlendirmeleri;
  - c. Geçici sertifika verirken yaptığı yol göstermeler(grandparenting)
  - d. Sertifika verirken uyguladığı rutin işlemler;
  - e. Sertifikaların yenilenmesi.

E. Yönetim

13. Ödenecek ücret düzeyi (bu ücretin içinde her bireyin EFPA'ya katkısı olan 25 Euro da yer almalıdır) dahil olmak üzere mali işler;

14. İletişim bilgileri:
  - a. UÖK'nin isim, adres, telefon ve e posta adresi;
  - b. UÖK'nin EuroPsy irtibat kişisinin isim, adres, telefon ve e posta adresi;
  - c. Ulusal Etik Komitesinin isim, adres, telefon ve e posta adresi.

F. Gelecek

15. İleriki gelişmelerle ilgili planlar;
16. Sürdürülebilirlik koşullarının yaratılması için planlar.

Üye Derneği ve Ulusal Ödüllendirme Komitesi sorularını doğrudan eac@efpa.eu adresine yollayabilirler. Bu e posta adresi sadece UÖK, ÜD ve AÖK arasındaki iletişimde kullanılmak içindir.

Ayrıca, EuroPsy ödüllendirmesi ile uğraşan her ÜD'nin EuroPsy irtibat kişisi olarak birini seçmesi önemlidir. Bu kişi ulusal Üye Derneğin bir çalışanı olabilir ve EuroPsy ile ilgili olarak EFPA Genel Merkezi, AÖK ve ulusal ÜD arasında ilk basamak bağlantı ve temaslardan sorumlu kişi olacaktır.

EFPA takımı